

Na grote successen in het buitenland is Nederland aan de beurt. *War Horse*, de spraakmakende voorstelling van het National Theatre of Great Britain en de Zuid-Afrikaanse Handspring Puppet Company, is vanaf 14 juni te zien in zes theaters.

DE SENSATIE VAN WAR HORSE

MET TRANEN IN JE OGEN KIJKEN NAAR GAAS EN ROTAN

In het oorspronkelijke verhaal van jeugdboekenschrijver Michael Morpurgo is het paard Joey de verteller. In de theaterversie van *War Horse* heeft de kastanjebruine hengst niets dan zijn lichaamstaal, en toch beleeft de toeschouwer de vriendschap tussen boerenzoon Albert en Joey ook hier vooral door de ogen van het paard.

Levensecht

Veel levenschter dan in *War Horse* kan kunstmatigheid niet worden. Dat is natuurlijk te danken aan het fabuleuze werk van de Handspring Puppet Company, de Zuid-Afrikaanse stal die alle paarden en andere poppenfiguren voor deze wereldwijde theaterhit levert. Maar het is vooral ook de verdienste van de teams die er leven in blazen. Zij zijn het die de toeschouwer weerloos maken, vanaf het eerste moment dat die de rug van het paard met de ademhaling op en neer ziet gaan. Zoals een van de Nederlandse *puppeteers* bekende over de eerste keer dat hij zelf in de zaal zat: 'Je zit met tranen in je ogen te kijken naar gaas en rotan.'

Van boerenpaard tot oorlogspaar

Het verhaal van *War Horse* is snel verteld: de Engelse boerenzoon Albert ontfermt zich over de jonge hengst Joey. Eenmaal grootgebracht tot sterk boerenpaard wordt Joey door het Engelse leger opgekocht en meegenomen naar de Franse slagvelden van de Eerste Wereldoorlog. Hoewel nog te jong om naar het front te gaan, vindt Albert toch een manier om zijn trouwe makker te zoeken. De verfilming door Steven Spielberg werd in 2012 als te sentimenteel afgeserveerd. Hij moest zich behelpen met echte paarden. In het theater zorgen de poppen in al hun 'doorzichtigheid' voor een ongekende sensatie. Voor schrijver Morpurgo zijn paarden de betere mensen.

Fotostorm na afloop

In Berlijn, waar ik de voorstelling zag, waren ze ook de acteurs de baas. Met stemverheffing en nadruk delf je tegen elk paard het onderspit, en hier helemaal. De kans dat die balans in de Nederlandse versie beter is, is groot, met de zeer ervaren toneelregisseur Drew Barr als leider van het creatieve team en de op fysiek spel beluste Kay Greidanus in de hoofdrol. Blijft de vraag of de paarden Joey en Tophorn ook hier na afloop aan het publiek worden voorgeleid. In Berlijn leidde dat tot een fotostorm. Toen een dame het toneel op wilde klauteren werd ze door 'sergeant Thunder' op z'n Duits teruggeloten. 'Dat heeft de arbeidsinspectie streng verboden.' Vermoedelijk was ze minder verbaasd geweest als hij Dierenbescherming had gezegd.